

Referat fra møde i Plantesundhedsudvalget 8. september 2021

Deltagere

Mogens Nicolaisen (forperson) (AU), Anne Esther Fabricius (Dansk Gartneri), Hans Peter Ravn (KU), Iben Margrete Thomsen (KU), Julie Schou Christiansen (HortiAdvice), Lise Nistrup Jørgensen (AU), Per Boisen Andersen (Danske Havecentre), Søren Thorndal Jørgensen (Landbrug & Fødevarer), Ghita Cordsen (SEGES), David B. Collinge (KU) og Ole Søgaard Lund (Fødevarestyrelsen).

Fra LBST deltog Kristine Riskær, Jørgen Søgaard Hansen og Pia Wolf Rasmussen. Frederik Vad deltog under punkt 4. Sara Meldhedegård Mørch og Lis Stenstrup deltog under punkt 5.

Afbud

Mette Vestergaard Madsen (AU).

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Forpersonen bød velkommen og den udsendte dagsorden blev godkendt.

2. Orientering

Aktuelt:

2.1. Orientering fra styrelsen

Jette Petersen er ikke længere direktør for Landbrugsstyrelsen og er kommitteret i Fødevarestyrelsen. Hen over sommeren har Louise Piester, som er vicedirektør, været konstitueret i stillingen og 1. oktober bydes der velkommen til Lars Gregersen som styrelsens nye direktør. Vicedirektør for styrelsens Kunder & Kontrolområde fratræder sin stilling 1. oktober, så her skal også ansættes en ny.

Ministerområdet har fokus på medarbejdernes kompetencer inden for forvaltningsretten, GDPR mv. så alle ministeriets medarbejdere er ved at gennemføre webkurser for at styrke kompetencerne yderligere.

Den nye CAP-reform har gjort, at styrelsen har omorganiseret nogle af områderne i foråret for at tilpasse organisationsstrukturen til reformen. Enheden Planter har fået tilført områderne GMO og flyvehavre og enheden hedder nu Planter & Biosikkerhed.

2.2. Orientering fra forpersonen

Annie Enkegård er gået på pension, og i stedet er Mette Vestergaard Madsen indtrådt i udvalget. Mette har været hos AU i 4 år og er uddannet nematolog, og dette kan gavne på bl.a. kartoffelområdet her i udvalget.

2.3. Orientering fra udvalgets medlemmer

Iben Thomsen fortalte, at der er Havedag på Frilandsmuseet sidste weekend i september, hvor hun har en stand, og medtager gerne materiale fra Landbrugsstyrelsen som ved tidligere lejligheder. Det fungerer godt, og er meget populært.

David Collinge har publiceret bogen *Plant Pathology and Plant Diseases*. Link til bogen: <https://www.wiley.com/en-gb/Plant+Pathogen+Resistance+Biotechnology-p-9781118867761>

Hans Peter Ravn fortalte at han i foråret, i forbindelse med kampagnen ”Organismer I ikke ønsker”, blev interviewet til TV2 Morgen. Han nævnte, at det er kort tid man har, i sådan et program og man skal forberede sig på at være kort og specifik.

Hans Peter Ravn fortalte også, at han går på pension til nytår. Der er endnu ikke indstillet en afløser fra KU til udvalget.

3. Aktuelle sager på internationalt plan

Aktuelle emner:

3.1. Evaluering af praksis for udsendelse til Udvalget af kommenteret dagsorden og opsummering fra EU plantesundhedskomiteémøder (SCoPAFF)

På sidste udvalgmøde blev der aftalt en praksis, om at LBST sender kommenteret dagsorden til SCoPAFF-møderne ud til udvalget, så snart de foreligger. Ligeledes bliver ekstraherede interne referater også sendt til udvalget. Dette punkt er på, for at evaluere om fremgangsmåden er brugbar for udvalget. Det var der bred opbakning til, så den praksis fortsætter.

3.2. EU-kommissionens studie af markedsdirektiv-områderne (frø og andet planteformeringsmateriale)

EU-Kommissionen har ved KOM 8287/21 af 29. april 2021 fremsendt et arbejdsdokument med et studie af EU's muligheder og behov for at opdatere den eksisterende lovgivning om produktion og handel med frø og andet planteformeringsmateriale, samt fremsat forslag til hvordan lovgivningen kan opdateres. Studiet omfatter de tolv markedsdirektiver om frø og andet plante- og forstligt formeringsmateriale.

Kommissionens studie er foranlediget af en anmodning fra Rådet gennem Rådsbeslutning (EU) 2019/12905 af 8. november 2019 på baggrund af TFEU (traktatens) artikel 241.

Kommissionen peger i dokumentet på en lang række problemer i den nuværende lovgivning, herunder ikke-harmoniseret implementering, manglende muligheder for bevaring og bæredygtig brug af de jordbrugs- og forstlige genetiske ressourcer samt for biodiversitet, dårlige muligheder for at skabe synergi med anden politik, såsom EU's Green Deal og de relaterede strategier, mangel på harmoniserede og risikobaserede officielle kontroller og dårlige muligheder for at tilpasse lovgivningen til den teknologiske og videnskabelige udvikling.

Kommissionen fremsætter tre muligheder for at opdatere lovgivningen:

Option 0: ingen ændringer eller nye initiativer til ændring af markedsdirektiverne, udover så vidt muligt at indarbejde de mål, der er fastlagt i Green Deal og Farm to Fork strategien.

Option 1: Forbedrede procedurer og sammenhæng i lovgivningen samt ad hoc tiltag for at forbedre bæredygtigheden. Sigter mod større garantier for brugerne ved at balancere fleksibilitet og harmonisering.

Option 2: Skabe fleksibilitet i forhold til tilpasning af lovgivningen til den teknologiske udvikling, forbedre adgang til de genetiske ressourcer og adressere bæredygtighedsmålene på en sammenhængende måde. Sigter mod at give høje garantier for brugerne igennem en fuld harmonisering.

Kommissionen konkluderer, at der er tilstrækkelig underbygning og videnskabelig understøttelse, der taler for politisk handling. Kommissionen vil iværksætte en konsekvensanalyse, som skal danne grundlag for en efterfølgende revision af direktiverne. Et konkret forslag til revision af lovgivningen forventes tidligst fremlagt i efteråret 2022.

Vi finder umiddelbart, at en revision af de tolv markedsdirektiver er relevant, bl.a. da de for nogles vedkommende er mere end halvtreds år gamle og på en række punkter ikke er fulgt med udviklingen. Der er derfor behov for en generel opdatering i forhold til den teknologiske og videnskabelige udvikling, samt at medvirke til at sikre målene i EU's Green Deal strategi, og at skabe bedre sammenhæng med plantesundhedsforordningen og kontrolforordningen.

Der var ingen kommentarer fra udvalget.

3.3. Fokus på plantesundhedsindsatserne under de nye forordninger

3.3.1. Vigtigheden af effektiv forebyggelse, og de plantesundhedskompetencer og solidt beredskab (udbytte af drøftelser under portugisisk EU-formandskab)

LBST orienterede om at det portugisiske formandskab havde tilrettelagt drøftelser på ministerrådsniveau om understøttelse af den nye plantesundhedsforordnings hovedsigte om

øget forebyggelse mod introduktion og spredning af planteskadegørere, herunder ved sikring af solide myndighedsapparater og gode plantesundhedskompetencer hos operatører og myndigheder.

Som vigtige fokus områder blev nævnt:

- parathed i forhold til at kunne håndtere plantesundhedshændelser:
  - forebygge introduktion af skadegørere
  - sikre tidlig identifikation af skadegørere
  - udvikle bedre beredskaber, inkl. over landegrænser
- understøttelse af tilstrækkelige plantesundhedskompetencer hos aktører
- Mere erfa-/info-udveksling og koordinering mellem myndigheder [IMSOC mm]
- flere nye løsninger/innovation/forskning
- fremme offentlig bevågenhed om plantesundhedsrisici på globalt niveau
- integrere plantesundhed strategisk som del af Den grønne pagt /One Health

Formandskabets sammenfatning af foreslåede indsatser:

- Sharing good practices between Member States;
- Sharing experiences as part of training options;
- Compilation of best practices by Commission audit services;
- Resources available to promote research on early detection, monitoring, remote sensing;
- Guarantee harmonized interpretation of the plant health legislation, by developing guidelines on how to implement the provisions of the legislation and compilation of questions and answers;
- Create a legal framework to broaden the options of the use of pesticides to control quarantine pests as an exceptional case;
- Create informal networking between Member States among colleagues involved in planning at national level for a common approach regarding plant passport implementation, e-commerce monitoring, risk based inspection activities
- Strengthen the technical support of Commission and EFSA on surveillance;
- Promote citizens' initiative on pest monitoring;
- Exchange of best practices in Contingency Plans and Action Plans between Member States;
- Promote the involvement of the stakeholders (professional operators, travel agencies, ...) on public awareness;
- Develop a platform for on-line training of the professional operators;
- Provide a harmonized toolkit and guidelines for professional operators;
- Share information on the pest risk assessments and horizon scanning between Member States;
- Promote conferences at ministers' level to raise awareness on the need for more resources.

Der bliver arbejdet med plantesundhedsberedskabet I EU. Link til BFST-siden findes her: <https://btsfacademy.eu/training/>

- 3.3.2. Kommende EPPO-projekt for EU om plantesundhedsviden for virksomhederne
Punktet blev ikke behandlet grundet tidsmangel.

4. Det videre arbejde under den nye EU plantesundhedsforordning og EU kontrolforordning

4.1. Status vedr. gennemførelsesbestemmelser til forordningerne

I forbindelse med plantesundhedsforordningens og kontrolforordningens ikrafttræden til anvendelse fra den 14. december 2019, var der samtidigt ca. 20 gennemførelsesbestemmelser, som trådte i kraft. Disse var vitale for forordningernes anvendelse og omfatter blandt andet skadegørerlisterne samt kontrolmæssige særbestemmelser for plantesundhedsområdet.

Efterfølgende har der været travlt hos myndighederne og Kommissionen med at forhandle og vedtage øvrige nødvendige gennemførelsesbestemmelser under de to forordninger og indtil videre er der yderligere ca. 30, som nu er publiceret og er i anvendelse. Endelig er der godt 5 mere undervejs for tiden.

Forud for mødet var der sendt skriftligt materiale ud som beskrev status vedr. gennemførelsesbestemmelser til forordningerne.

Blandt de vigtigste gennemførelsesbestemmelser om mere generelle aspekter kan fremhæves (ikke udtømmende liste):

I anvendelse:

- Ændring af gennemførelsesforordning for så vidt angår kontrol efter import af planter til plantning, der er indført i hvilende tilstand; (EU) 2020/887
- Ændringer af plantepasbestemmelser (krav om sporbarhedskode for visse færdigvarer); (EU) 2020/1770.

Under vedtagelse:

- Forhold for officielle plantesundhedslaboratorier som ikke kan overholde akkrediteringskrav for alle analyser.

Blandt de mere skadegører- og plantespecifikke finder man blandt andet (ikke udtømmende liste):

I anvendelse:

- Ændrede hasteforanstaltninger mod kiwi cancer; (EU) 2020/885)
- Foranstaltninger mod askepragtbillen (*Agrilus planipennis*) fra USA og Canada (forlængelse af træ-bestemmelser); (EU) 2020/1164
- Foranstaltninger (midlertidigt forbud og efterfølgende særlige betingelser) for citrusfrugt fra Argentina og Brasilien; (EU) 2020/1199 og (EU) 2021/682
- Ændrede hasteforanstaltninger mod *Xylella fastidiosa*; (EU) 2020/1201
- Foranstaltninger mod askepragtbillen (*Agrilus planipennis*) fra Ukraine; (EU) 2020/1292
- Ophævelse af hasteforanstaltning mod Pepino mosaic virus; (EU) 2020/1549
- Justering af august-versionen af hasteforanstaltninger mod tomatskrumpevirus; (EU) 2021/74
- EU anerkendelse af UK pest status for *Clavibacter sepedonicus*, kartoffelringbakteriose; (EU) 2020/2211

- Stikprøvemæssig importkontrol af træemballage fra Kina, Indien og Ukraine (ændring); (EU) 2021/127.

Derudover nogle retsakter om tilladelser til at højrisikoplanter kan indføres fra visse lande samt nogle retsakter om krav til inddæmningsforanstaltninger mv. for karantæneskadegørere, der ikke vurderes at kunne udryddes i nogle medlemslande.

Under forhandling til snarlig vedtagelse:

- Et større sæt ændringer til skadegørerlistningen ("Big implementing act")
- Ændrede hasteforanstaltninger for citrustræbuk (*Anoplophora chinensis*)
- Skærpede krav vedr. tomatskrumpevirus-foranstaltningerne.

Den samlede pakke under EU-forordningerne på plantesundhedsområdet er dermed ganske omfattende og kompleks, hvilket betyder behov for løbende fokus og systematik hvad angår sikring af korrekt anvendelse og implementering i medlemslandene af det samlede sæt EU-plantgesundhedsregler.

Der vil løbende blive sendt information til udvalget.

4.2. Omlægningen af de fire bekæmpelsesdirektiver på kartoffelskadegørerområdet (ringbakteriose, brunbakteriose, kartoffelcystenematoder og kartoffelbrok) til nye gennemførelsesbestemmelser under plantgesundhedsforordningen

Forud for mødet var der sendt bilag ud om de 4 nye gennemførelsesforordninger, som skal erstatte de gamle fire bekæmpelsesdirektiver, der udløber 31. december 2021. De væsentligste ændringer er beskrevet her.

Kartoffelcystenematoder (*Globodera rostochiensis* og *Globodera pallida*)

Generelt

Det gældende direktivs bestemmelser videreføres altovervejende. For visse bestemmelser er der dog sket omrokninger af teksten for at matche strukturen for forordninger og for blandt andet at skille bestemmelserne om generelle undersøgelser ("surveys") tydeligt fra bestemmelserne om jordprøveundersøgelser i avlsarealer for værtplanter ("investigations") forud for avl.

Derudover har Kommissionen foreslået en række tekstforbedringer, herunder for at imødekomme ønsker fra medlemslandene og herunder Danmark.

Væsentlige ændringer og vigtige aspekter for Danmark

- Det er fortsat muligt at anvende reduceret prøvetagning under samme betingelser som hidtil.
- Der vil blive tilføjet et nyt bilag med krav til laboratorieanalysemetoder, i overensstemmelse med EPPO standarder.
- Et dansk ønske om at det præciseres i teksten, at jordprøvetagning kan ske i etablerede vinter- og efterafgrøder er imødekommet.
- Det præciseres i forslaget, at resistente sorter, der bruges i udryddelsesøjemed, skal være af resistenskarakter 8 og 9. Efter indsigelser fra medlemslande, herunder Danmark, om at der også anvendes sorter af resistenskarakter 7 i praksis og at dette fortsat bør være

muligt, er ordlyden i forslaget nuanceret, således at det skal foretrækkes ("preferably") at materiale er af resistenskarakter 8 og 9.

- Oversvømmelse af inficerede arealer bliver tilføjet som en mulig udryddelsesforanstaltning.

Udeståender og danske ønsker der ikke har kunnet imødekommes

- Fra dansk side har vi, hidtil forgæves, forsøgt at skabe mulighed for at kunne udtage jordprøver i avlsarealer i en kort periode efter lægning af læggekartofler.
- Der har ikke kunnet opnås opbakning til at genindføre obligatorisk ordning med jordprøveundersøgelser i alle arealer, hvor der skal dyrkes planteskoleplanter.

Link til EPPO standard om diagnostik for kartoffelcystenematoder:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/epp.12391>

Kartoffelbrok (*Synchytrium endobioticum*)

Generelt

Da der er tale om et meget gammelt og kortfattet direktiv er der sket omfattende omskrivninger og tilføjelser i forslaget til gennemførelsesforordning.

Væsentlige ændringer og vigtige aspekter for Danmark

- Danmark har arbejdet for, at der ved udbrud etableres en bufferzone ud fra videnskabelige principper og lokale betingelser fremfor en fast fælles defineret bufferzone-afgrænsning.
- Der er indført inddæmningsbestemmelser, supplerende til udryddelsesbestemmelserne. Disse er tiltænkt områder i EU, hvor en udryddelse har måttet opgives. Områderne skal specificeres i bilag til forordningen og der må jf. forslaget kun dyrkes specificerede planter (værtplanter), hvis det er til industriel anvendelse (industriavl). Ifølge forslaget vil der blive fastsat en minimumsbestemmelse om bufferzoners størrelse på min. 1 km. omkring angrebsområdet.
- Der vil blive tilføjet et nyt bilag med krav til laboratorieanalysemetoder, i overensstemmelse med EPPO standarder.
- Der vil derudover blive tilføjet nye bilag med bestemmelser om metoder for resistensafprøvning af sorter og karaktertildeling samt om bestemmelser for ophævelse af restriktioner for angrebne områder. Endelig indsættes et nyt bilag med listning af områder i EU, hvor der gennemføres inddæmning frem for udryddelse.

Udeståender og danske ønsker der ikke har kunnet imødekommes

- Tidsgrænsen for ophævelse af restriktioner på angrebne arealer fortsætter uændret ifølge forslaget (20 år). Danmark har arbejdet for at foranstaltninger for smittede marker kan ophævet efter 10 eller 15 år afhængigt af smittetryk. Der har ikke været opbakning til dette, da restriktioner tidligst kan ophæves efter 20 år jf. EPPOs standard.

Link til EPPO standard om:

- diagnostik for kartoffelbrok:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/epp.12441>
- bekæmpelse af kartoffelbrok:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/epp.12440>
12440

- ophævelse af restriktioner (descheduling):
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/epp.12409>

Kartoffelringbakteriose (*Clavibacter sepedonicus*)

Generelt

Det gældende direktivs bestemmelser videreføres altovervejende. For visse bestemmelser er der dog sket omrokninger af teksten for at matche strukturen for forordninger.

Væsentlige ændringer og vigtige aspekter for Danmark

- De eksisterende bilag med detaljerede laboratorieanalysemetoder, der skal anvendes, afløses af bestemmelser, der gengiver EPPO anbefalingerne. Dermed gennemføres en opdatering af bestemmelserne og herunder bortfalder det obligatoriske krav om bio-test (inokulering på indikatorplanter) til bekræftelse af indledende positive laboratorieanalyser.
- Der foreslås en ny specifikation i forhold til det generelle undersøgelsesarbejde af at der også skal gennemføres risikobaserede, visuelle inspektioner i marken og på lager og herunder prøvetagning i egen avl af kartoffel-læggemateriale ("egen opformering").
- Der foreslås også indført en ny regel til håndtering af situationen i medlemslande, hvor ringbakteriose forekommer mere udbredt ("present in multiple locations"), inkl. et krav om at alt værtplantemateriale fra disse lande (også konsumkartoffelavl) skal kontrolleres og testes parti for parti og være fulgt af plantepas.

Udeståender og danske ønsker der ikke har kunnet imødekommes
Ingen.

Link til EPPO standard om:

- diagnostik for kartoffelringbakteriose:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/epp.12302>
- undersøgelser, inddæmning og bekæmpelse af ringbakteriose:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1365-2338.2011.02488.x>

Kartoffelbrunbakteriose (*Ralstonia solanacearum*)

Generelt

Det gældende direktivs bestemmelser videreføres altovervejende. For visse bestemmelser er der dog sket omrokninger af teksten for at matche strukturen for forordninger.

Væsentlige ændringer og vigtige aspekter for Danmark

- De eksisterende bilag med detaljerede laboratorieanalysemetoder, der skal anvendes, afløses af bestemmelser, der gengiver EPPO anbefalingerne. Dermed gennemføres en opdatering af bestemmelserne og herunder bortfalder det obligatoriske krav om bio-test (inokulering på indikatorplanter) til bekræftelse af indledende positive laboratorieanalyser.

- Der foreslås en ny specifikation i forhold til det generelle undersøgelsesarbejde af at der også skal gennemføres risikobaserede, visuelle inspektioner i marken og på lager og herunder prøvetagning i egen avl af kartoffel-læggemateriale ("egen opformering").

Der har i starten af været faser hvor der er arbejdet med udarbejdelsen af de nye gennemførelsesforordninger og nu afventer beslutninger, mandater og høringer. Punktet bliver også behandlet på møde i arbejdsgruppen for kartofler i uge 37.

Ghita Cordsen Nielsen havde spørgsmål til hvordan de nye EPPO laboratorieanalysemetoder adskiller sig fra de nuværende analysemetoder for de omtalte skadegørere i kartofler. Ole Søgaard Lund har efterfølgende beskrevet at forskellen er følgende: Sandsynligvis godkendes qPCR i 2022 som officiel metode i EU for detektion af ring- og brunbakteriose i kartoffelknolde. Dette vil bl.a betyde, at der så vil være nye, sensitive og hurtige PCR-metoder til rådighed, som vil kunne bruges både til screening og til uafhængig bekræftelse af fund. Hidtil har eventuelle positive fund skulle bekræftes vha. langsomme bio-assays, der har taget flere uger at gennemføre.

Link til EPPO standard om:

- diagnostik for kartoffelbrunbakteriose:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/epp.12454>
- undersøgelser, inddæmning og bekæmpelse af kartoffelbrunbakteriose:
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1365-2338.2011.02489.x>

5. Aktuelt om planteskadegørere og nye trusler

5.1. Undersøgelserprogrammet for planteskadegørere i 2021 samt planlægningen af flerårige programmer 2022/27

Sara Meldhedegård Mørch præsenterede styrelsens arbejde med tilrettelæggelse af flerårige undersøgelsesprogrammer. Præsentation sendes ud med referatet.

Styrelsen ønsker input/inspiration til, hvordan vi bedst sammensætter programmet i DK. Hvad er væsentligt og hvor kan det bedst findes? Hvordan klæder vi bredest muligt kontrollørerne på til den stigende komplekse opgave?

LBST havde som diskussionsoplæg lavet disse spørgsmål til udvalget på forhånd:

1. Er der andre væsentlige kriterier eller forhold, som bør indgå som grundlag for udvælgelsen af skadegørere af relevans for Danmark?
2. Manglende specifik kortlægning af udbredelsen af værtsplanter i Danmark er ofte en begrænsende faktor for målretningen af undersøgelserne. Kan udvalget pege på mulige løsninger på dette område?
3. Karantænelisten rummer en del skadegørergrupper, som ikke er specificeret på slægts- eller artsniveau, hvilket potentiel øger antallet af skadegørere væsentligt.

Landbrugsstyrelsen mangler gode redskaber til at afgrænse disse u-specifikke skadegørergupper og gode råd søges.

Hans Peter Ravn nævnte, at timing for hvornår de voksne insekter er synlige og hvornår, der alene er symptomer, er vigtig at få med.

Det blev nævnt at andre EU lande må have samme problemer med målrætningen af undersøgelserne, så de europæiske netværk er utrolig vigtigt.

Også situationen med at der ved kontrol ikke findes skadegørere, kan være svær. Har man kigget efter det rigtige. Her er det vigtigt med en knivskarp instruktion til kontrollørerne, så de er sikre på, at det er korrekt og repræsentativt for lokaliteten at der ikke blev fundet skadegørere ved kontrollen.

Iben Thomsen supplerede med at det er vigtigt at forholde sig til, at nogle af de listede skadegørere tilhører slægter, hvor der også er arter som er hjemmehørende og som ligner de regulerede karantæneskadegørere. Et eksempel er *Gymnosporangium*-svampeslægten, hvor alle arter angriber enebærslægten og som man ikke kan se forskel på.

5.2. Gennemgang og drøftelse af aktuel case om sporing og tilbagekaldelse i Danmark af portugisiske rosmarinplanter fra parti, hvor der er påvist *Xylella*

Lis T. Stenstrup fremlagde case med at danske grossister har modtaget rosmarinplanter fra Portugal, som viste sig muligt at være inficeret med *Xylella fastidiosa*. Det var i første omgang kommet fra Portugal i et parti som var blevet forhandlet på KGT (Københavns Grønttorv), og senere viste det sig at der også var en parti mere fra Portugal, som var kommet via en nederlandsk mellemhandler, også handlet videre via KGT. Så det var i alt 150 planter, som skulle opspores hos detailbutikker og deres private kunder. Den nye plantesundhedsforordning siger at operatører skal opfylde krav om sporbarhed et skridt frem og et skridt tilbage på de plantepartier, de markedsfører i de professionelle handelsled (engros). Nogle af planterne kunne spores til butikker, men der var også nogle hvor der manglede mulighed for sporbarhed.

LBST havde i forbindelse med en pressemeddelelse lavet en liste over de virksomheder som havde modtaget planterne og gik ud med en nyhed om, at rosmarin med en højde på 70 cm, købt efter 9. juli 2021 og med givent plantepas, som var købt i en af virksomhederne, kunne bære sygdommen og derfor tilbagetrækkes. Det er første gang LBST bruger dette værktøj om tilbagetrækning i en pressemeddelelse.

Informationen har ført til omfattende presseomtale.

Der kom en del henvendelser fra borgere, hvor nogle kunne passe på beskrivelsen der blev søgt efter. Her har kontrollørerne været ude og hente planter og sendt til test på laboratoriet og nu afventer analysesvar.

Der er også kommet en del henvendelser som ikke relaterede sig til beskrivelsen, men det er positivt at borgere henvender sig, når styrelsen kommer ud med nyheder.

Der er stadig 111 usporede planter.

Ghita Nielsen spurgte, hvordan det går i sydeuropa? Det er efterhånden en frygtelig lang værtplanteliste, herunder byg.

Lis svarede, at områderne der er inficeret breder sig kraftigt. Hastforanstaltningerne i EU er blevet opdateret i foråret og dækker nu flere værtsplanter.

Søren Thorndal Jørgensen bekræftede, at samme salgs oplysninger, herunder om voldsom spredning i Spanien, får man fra COPA COCEGA.

Iben Margrete Thomsen orienterede om en henvendelse fra en dansk rådgivningsvirksomhed om planer om produktion af oliventræ-flis til brug på dansk varmeværk fra angrebsområdet i Apulien, hvor træerne er gået ud. Og spørgsmålet gik på, om der findes viden om sikker håndtering af sådanne inficerede træer. LBST har sonderet med Kommissionen og fået bekræftet, at flis fra døde oliventræ ikke er omfattet af EU-hasteforanstaltningerne og at materialet lovligt kan flyttes jf. projektbeskrivelsen og har bedt om at blive informeret når sendingen kommer til landet med henblik på at kunne besigtige varen og udtage prøver.

6. Aktuelle emner fra forskningen

6.1. Informationsdeling af aktuelle emner/aktiviteter af relevans for plantesundhedsområdet (v. forskningsområderne)

Hans Peter Ravn nævnte APP'en Arter.dk som bruges af mange borgere og spurgte til om LBST ikke kunne gøre brug af den, til at få borgerne til at kigge efter karantæneskadegørere. LBST har allerede fået nogle af karantæneskadegørerne med i APP'en.

KU har et phd. projekt, hvor der forskes i træer, med mulig modstandsdygtighed over for angreb af den asiatiske pragtbille.

AU arbejder med grøn omstilling, hvor det er næringsstoffer i nye afgrøder, der fylder på dagsordenen. Der bliver her kigget på klimatilpasnings-afgrøder.

6.2. Videre drøftelse (startet på 2. udvalgmøde) om mulighed for at afholde faglige miniseminarer mv., herunder om nyt fra forskningen af plantesundhedsrelevans

Forslag til faglige emner der kunne tages op på fremtidige møder var noget omkring vertical farming, herunder om der kommer flere produktionsformer her. Et andet emne kunne være noget med karantæneskadegørerbekæmpelse ved brug af nytte dyr. Med plantesundheden bliver det endnu vigtigere at forebygge frem for at bekæmpe.

7. Aktuelle emner fra brancheområderne Informationsdeling om nyt og om udfordringer:

7.1. Brexit. Aktuelt.

De engelske plantesundhedsmyndigheder har inviteret Danmark og andre lande til at deltage i et pilotprojekt med brug af systemet TRACES E-Phyto, til elektronisk udveksling af plantesundhedscertifikater, for at automatisere arbejdsgangen ved import- og eksportkontrol. LBST kommunikerer løbende ud om, hvor vi er i processen om overgang til elektroniske plantersundhedscertifikatløsninger og herunder krav om at eksportører anmoder om certifikater online i TRACES-systemet.

8. Eventuelt, herunder fastsættelse af tidspunkt og sted for næste møde

Iben Margrethe Thomsen er i uge 42 indkaldt til møde i EPPOs diagnostiske panel på svampeområdet. Hun deler information, når hun modtager noget.

Ghita Cordsens Nielsen vil gerne have et fast punkt på dagsordenen om orientering fra Fødevarestyrelsens laboratorium. Det var Ole Søgaard Lund meget positiv over for og det blev vedtaget.

Til planlægning af næste møde, som kommer til at være til foråret 2022, sendes en doodle ud. Åbent for at mødet kan holdes andre steder end i København.

Formanden takkede Hans Peter Ravn for hans mangeårige indsats i udvalget.